

Prof. dr hab. Bogdan Ocieszak, Akademia Muzyczna w Gdańsku
Dziedzina: sztuki muzyczne
Dyscyplina: instrumentalistyka
80-855 Gdańsk, ulica Łagiewniki 56/10
tel. 58 301 21 13
tel. kom. 600 721 340
adres e-mail: bogoc@wp.pl

Gdańsk, dnia 06.09.2016

Opinia dotycząca pracy doktorskiej pana Przemysława Buczka

Zleceniodawca opinii

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, Wydział Instrumentalny- w osobie dziekana, pani profesor Elżbiety Rosińskiej; pismo z dnia 11 lipca 2016.

Zlecenie zostało podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 roku, nr 65, poz. 595, Dz. U. z 2005 roku nr 164, poz. 1365).

Dotyczy

Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 01.07.2013 w sprawie powierzenia mi obowiązków recenzenta w przewodzie doktorskim pana mgr Przemysława Buczka.

Razem ze wspomnianym wyżej pismem, otrzymałem pracę doktorską Pana mgr Przemysława Buczka: „**Między brzmieniem a ekspresją. Studium wybranych dzieł na klarnet, wiolonczelę i fortepian Vincenta d’Indy, Nino Roty i Marcela Chyrzyńskiego**” oraz dokumentację Doktoranta.

Podstawowe wiadomości o Kandydacie

Pan **Przemysław Buczek** urodził się 01.07.1984 w Bydgoszczy. Mając lat 13 rozpoczął naukę gry na klarnecie w klasie mgr Andrzeja Dudzińskiego, w Państwowym

Zespole Szkół Muzycznych imienia Artura Rubinsteina w Bydgoszczy. Pod kierunkiem tego samego pedagoga kontynuował naukę w bydgoskiej Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego, uzyskując w roku 2008 dyplom z wyróżnieniem.

Podczas studiów brał udział w festiwalach i konkursach, niejednokrotnie z sukcesami. W roku 2006 został finalistą XIII Akademickiego Konkursu Klarinetowego we Włoszakowicach; w roku 2007 zakwalifikował się do etapu półfinałowego I Międzynarodowego Konkursu Instrumentów Dętych Drewnianych imienia Michała Spisaka w Dąbrowie Górniczej. Podczas III Zachodniopomorskiego Festiwalu Klarinetowego w Szczecinie w roku 2008 otrzymał wyróżnienie.

Brał udział w wielu kursach mistrzowskich, doskonaląc umiejętności pod kierunkiem wybitnych artystów. Byli wśród nich Michel Lethiec, Florent Heau, Piotr Szymyślik, Aleksander Romański, Jan Jakub Bokun, Emil Kowalski i Valter Vitek.

Osiągnięcia Kandydata docenił marszałek województwa kujawsko-pomorskiego, przyznając mu roczne stypendium artystyczne.

Doktorant stale udziela się jako solista i kameralista. W roku 2007 wykonał z orkiestrą Capella Bydgestiensis sali Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy koncert A dur KV 622 Wolfganga Amadeusza Mozarta. Od roku 2005 brał udział w wykonaniu ponad 20 koncertów kameralnych, z bardzo zróżnicowanym programem, występując również jako jedyny solista z towarzyszeniem fortepianu.

Kandydat od roku 2006 pracuje, jako muzyk solista, w orkiestrze symfonicznej Filharmonii Pomorskiej. W tym czasie wykonał wiele znaczących w literaturze symfonicznej partii pierwszego klarnetu, występując wielokrotnie pod batutą wybitnych osobowości dyrygentury, takich jak Antoni Wit, Kazimierz Kord, Tadeusz Wojciechowski, Jerzy Maksymiuk, Juozas Domarkas, Marek Pijarowski, Eugene Tzigane, Mirosław Jacek Błaszczyk. Współpracuje z wieloma innymi polskimi orkiestrami: Capellą Bydgestiensis, Toruńską Orkiestrą Symfoniczną, Inowrocławską Orkiestrą Symfoniczną „Pro Arte”, Orkiestrą Symfoniczną „Probaltica” oraz Pilską Orkiestrą Kameralną. W roku 2011 został zaproszony do udziału w amerykańskim tournée Opolskiej Orkiestry Symfonicznej.

Pan Przemysław Buczek ukończył w roku 2011 Studium Pedagogiczne macierzystej Akademii Muzycznej i od roku 2012 naucza klarnetu oraz kameralistyki w Państwowym Zespole Szkół Muzycznych imienia Artura Rubinsteina w Bydgoszczy.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska Pana mgr Przemysława Buczka: „**Między brzmieniem a ekspresją. Studium wybranych dzieł na klarnet, wiolonczelę i fortepian Vincenta d’Indy, Nino Roty i Marcela Chyrzyńskiego**” składa się z zapisu Dzieła Artystycznego, dokonanego na płycie CD, zawierającej nagrania utworów wymienionych w tytule pracy kompozytorów, oraz opisu tegoż Dzieła w formie drukowanej. Wszystkie utwory wykonywane są przez tych samych wykonawców. Kandydatowi towarzyszą grająca na wiolonczeli Cecylia Stanecka i pianista Marek Wroniszewski.

Prezentację otwiera czteroczęściowe *Trio na klarnet, wiolonczelę i fortepian Vincenta d’Indy*. To dzieło o imponujących rozmiarach małej symfonii (35' 47"), wymagające sporej kondycji od kameralistów, zwłaszcza od klawecisty. Trzeba przyznać, że Doktorant znakomicie wybrał muzyków współgrających. Razem tworzą spójny, bardzo muzykalny i miejscami aż kipiący emocjami zespół. Szczególny popis budującego nastrój klawecisty słychać na początku III części, w elegijnej pieśni. Może nieco więcej „ognia” przydałoby się w części ostatniej, choć taka „grzeczna” wersja *Finale* też wydaje się być interesująca.

Kolejny utwór to trzyczęściowe *Trio na klarnet, wiolonczelę i fortepian Nino Roty*, kompozytora znanego bardziej z tworzenia znakomitej muzyki filmowej, lecz niestroniącego od pisania utworów klasycznych, zwłaszcza dla instrumentów dętych. Po części pierwszej, poprowadzonej jako zróżnicowany artykulacyjnie energiczny dialog między instrumentami, następuje część druga, o charakterze liryczno-romantycznej ballady. Instrumentaliści mistrzowsko prowadzą słuchacza przez akwen cichych wzruszeń, wiodąc dyskurs uwieńczony zgodną wypowiedzią unisono. Część trzecia, zgodnie z nazwą (*Allegrisimo*) jest, nie dość, że szybka, to jeszcze wesola, mająca miejscami wręcz lunaparkowy charakter. Wykonawcy bawią się muzyką, słychać, że sprawia im to przyjemność i do zabawy zapraszają słuchaczy.

Ostatnia pozycja to jednocześnie utwór zatytułowany *In C Marcela Chyrzyńskiego*. Przez znaczną część czasu trwania tej kompozycji odbiorca ma wrażenie, że słucha rozbudowanej fantazji fortepianowej, ozdabianej przez klarnet i wiolonczelę. Te instrumenty zyskują na znaczeniu dopiero w późniejszej fazie rozwoju dzieła. Artystom udało się osiągnąć niemal organową stopliwość brzmienia, co niewątpliwie dodało uroku wykonaniu.

Nagranie całej muzyki, przedstawione jako Dzieło Artystyczne, sprawia bardzo dobre wrażenie. Uderza dbałość o szczegóły brzmieniowe, artykulacyjne i ekspresję. Walorem dodatkowym jest przedstawienie kompozycji, które mimo swych niezaprzeczalnych wartości rzadko goszczą na estradach.

W części opisowej pracy program przedstawionego Dzieła Artystycznego znajduje się ostatniej stronie. Szkoda, że nie ma tam wzmianki o terminie i miejscu nagrania płyty; brak też spisu części poszczególnych dzieł i nazwiska realizatora nagrania.

Praca pisemna składa się z sześciu rozdziałów; można odnieść wrażenie, że jest nadmiernie rozbudowana. Ciekawe są pierwsze dwa rozdziały, traktujące o muzyce kameralnej z udziałem klarnetu, oraz przedstawiające życie i twórczość autorów prezentowanych dzieł. Przydałoby się może nieco więcej badawczego spojrzenia na wykorzystywane źródła. Przywołany w tabeli (s. 38) kompozytor Archduke Rudolf of Austria to faktycznie arcyksiążę austriacki i kardynał Olomuńca, ale należałoby tytułować go raczej po niemiecku: Erzherzog Rudolph Rainer von Österreich.

Rozdział trzeci mówi o „podstawowych parametrach muzycznych” wykonywanych utworów. Do owych „parametrów” autor zalicza (według wypowiedzi w *Projekcie pracy doktorskiej*) formę, fakturę, melodykę, rytmikę i harmonikę. Trudno się zgodzić z taką klasyfikacją. To przecież elementy dzieła muzycznego, nie parametry. Parametr to wielkość, stała lub zmienna, ale jednak w pewien sposób mierzalna. Rozdział ten to raczej rzeczowa i sprawnie przeprowadzona podstawowa analiza formalna.

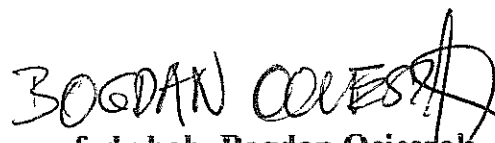
Kolejne rozdziały pracy mogłyby w zasadzie zostać skompilowane w jeden rozdział, jako że brzmienie, zagadnienia wykonawcze i trudności wykonawcze, poruszane w trzech osobnych rozdziałach ściśle od siebie współzależą. Trudno też

wymagać od klawirzysty szczegółowego omawiania trudności wykonawczych wiolonczeli, czy fortepianu. Analiza zagadnień dotyczących brzmienia, współbrzmień zespołowych przeprowadzona jest ciekawie. To samo dotyczy rozważań na temat różnorodnych aspektów wykonawczych, na które napotykają muzycy. Widoczny jest ogromny wkład pracy, ciekawe są też wnioski poparte przykładami nutowymi.

Konkluzja

Pan mgr Przemysław Buczek to niewątpliwie zdolny i ukształtowany artysta muzyk. Dysponuje wysokiej klasy warsztatem instrumentalnym i potrafi do swych koncepcji artystycznych przekonać muzyków mu towarzyszących. Bezspornie są walory poznawcze przedstawionej muzyki. Prezentacja wzbogaca spektrum wykonawcze, można wyrazić nadzieję, że po przedstawione kompozycje sięgną w Polsce również inni wykonawcy.

Stwierdzam, że Doktorant wykazał się wrażliwością i umiejętnością samodzielnego prowadzenia pracy artystycznej, stosowną wiedzą teoretyczną, a jego praca, stanowiąc oryginalne dokonanie artystyczne, spełniła wymagania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14.03.2003 roku. Pracę przyjmuję.

prof. dr hab. Bogdan Ocieszak